

Liepsnelė

Laikraštis leidžiamas nuo
2005m. gegužės mėn.
Nr.1-2 (156 - 157) 2018,
sausis - vasaris
Suvainiško šv. Apaštalo Jokūbo parapija

„Liepsnelėje“ skaitykite:

Irena Varnienė Neužgesinama meilė Tėvynei – 2 psl.
Reda Kiselytė Jie myli Lietuvą... – 2 – 3 psl.
Irena Varnienė Kodėl kartais stinga brandos – 3 – 4 psl.
Kalendorius – 4 psl.

Bažnytinio kalendoriaus datos

Vasaris

2 d. Kristaus Paaukojimas (Grabnyčios)

5 d. Agota, mergelė, kankinė

1918 m. vasario 16 d. Lietuvos taryba pasirašė Lietuvos nepriklausomybės aktą.

22 d. Šv. Petro, Apaštalo, Sostas

14 d. PELENUŲ diena

16 d. Lietuvos valstybės atkūrimo diena

Šešioliktoji. Slėpėm, tausojome
Tą šviesulėlį... O, žeme mana!
Nykūs, bebalsiai. Supančiotom kojom.
Tik ta širdies atmintis amžina.

Tad ir ištvėrėme. Tad ir nežuvom.
Ir prisikėlėm. Deja, ne visi...
Ak, dar pabūkim tokie, kokie buvom
Tų stebuklingų dienų spindesy!

Kai atsivėrėme. Kai uždainavom.
Kai išsiliejome meilės lava.
Troškuliu Laisvės. Žydėjimu klevo
Meldėsi žemės smiltelė gyva...

Turim Šešioliktą. Turim Vienuoliktą.
Tryliktą turime. Saugo širdis.
Budeliai. Aukos. Pasaulio teisuoliai —

Net ir mirtis mūsų nenužudys!

Danutė Mažeikienė,
Lietuvos kaimo rašytojų sąjungos Rokiškio skyriaus narė

Laisvė negali baigtis, ji yra gyvas, mūsų rankų ir protų, mūsų pastangų keliamas augalas. Su juo ir patys augame. Šiandien reikia kalbėti apie laisvę ir atsakomybę, apie laisvę ir nusikaltimą, apie laisvę ir tiesą. Nors ir keistai atrodytų, bet kalbėti jau reikia ir apie pačios laisvės **moralinį turinį**. Kalbėkime!

Justinas Marcinkevičius

2008 11 08

IŠ KALBOS, SAKYTOS LIETUVOS PERSITVARKYMO SĄJŪDŽIO STEIGIAMOJO SUVAŽIAVIMO
20 – MEČIUI

Neužgesinama meilė Tėvynei

Meilę Tėvynei, savo žemei, kaip ir motinai, mes atsinešame gimdami. Apie ją mums dainas dainuoja, sakmes seka seneliai ir tėvai. Meilė Tėvynei nuo senų laikų susijusi su pareiga ir atsakomybe. Prie to, kad šiomet švęstume savo Tėvynės – LAISVOS Lietuvos – šimtmetį, prisidėjo daugybė žmonių ir iš ankstesnių amžių.

Tokia iškili asmenybė buvo Simonas Daukantas. Jo vardo, kaip ir Lietuvos šimtmečio, paminėjimui skirti visi 2018 metai. Simonas Daukantas buvo pirmasis mūsų istorikas, parašęs Lietuvos istoriją gimtąja lietuvių kalba. Jis išleido net keturis veikalus: „Darbus senųjų lietuvių ir žemaičių“, „Būdą senovės lietuvių kalnėnų ir žemaičių“, „Istoriją žemaitišką“, „Pasakojimus apie veikalus lietuvių tautos senovėje“. Ypatingai trokšdamas mokytis, jis pėsčias iš Papilės nužingsniavo į Vilnių. Čia baigė gimnaziją ir VU studijavo filologiją, moralės ir politikos mokslus, teisę ir istoriją. Po to dirbo Rygos archyvuose, kur persirašė Lietuvos istorijos dokumentus. O nuo 1834 metų Peterburgo archyvuose nusirašė Lietuvos Metriką. Jis sukaupė daug

tautosakos kūrinų, rašė vadovėlius ir šviečiamąsias knygas, dirbo kaip vertėjas ir tikėjo Lietuvos laisve. Daukantas buvo labai principingas, atsakingas ir darbštus. Dirbdamas keliolika valandų per parą, labai daug rašydamas, bet skurdžiai gyvendamas (dėl to vadintas vargo pele), jau 57 metų pasiligojo, grįžo į Lietuvą su daugybe rankraščių, bet nieko materialaus neužgyvenęs, likęs be šeimos, be savo kampo, be artimųjų. Glaudėsi prie tų, kurie suteikdavo pastogę. 1864 metais, kai carinė Rusijos valdžia uždraudė spaudą (raštą) lotyniškėmis raidėmis, Daukantas nugrimzdo į visišką neveltį, nusilpo ir 1864 metų lapkričio 24 dieną užgeso ant kunigo Vaišvilos rankų. Kunigas dar žadino viltį: „Ar girdi, Daukantai? Ar girdi, mano bičiuli? Nebus apleista ir užmiršta toji tauta, kuri kas gentainė (1794, 1831, 1863) vis kyla už savo LAISVĘ: ne su keršto klyksmu burnoje, o su Dievo vardu lūpose.“ Tik, vargu, ar begirdėjo jo žodžius Simonas Daukantas, pirmasis istorikas, lietuviškai aprašęs žmogų, kuris moka tenkintis mažu, visada turi viltį, yra ryžtingas, nuoseklus, tesi žodį ir geba užbaigti pradėtus darbus.

Tokie pat didžiaviriai buvo Vincas Kudirka, Jonas Basanavičius ir daugybė kitų, prisidėjusių, kad 1918 metų vasario 16 dieną būtų paskelbta Lietuvos Nepriklausomybė. Vos dvidešimt neramių laisvos Lietuvos metų ir vėl okupacijos, ir vėl kova už LAISVĘ, už demokratijos išsaugojimą, už gimtinės žemę, Tėvynę. Visą jaunystę, svajas ir gyvenimą tam paaukojo partizanai. Jų vardai šventi, jų žygiai neužmirštami, jų mintys, žodžiai liko prisiminimuose, eilėse, dainose ir yra šventas priesakas mums būti atsakingiems. Obelietis partizanų vadas Balys Vaičėnas – Liubartas testamente rašė: „Tebeturiu dar turto, kurio priešai neįstengs atimti: tai tikėjimas į Didįjį pasaulio kūrėją Dievą ir tėvų žemės meilė. To neįstengs atimti joks priešas, nors tai būtų ir pats žmonijos pabaisa – Stalinas. Šį turtą aš palieku savo broliams ir seserims, visiems tautiečiams, ir kol jie tai gerbs, tol bus nenugalimi...“

Lietuvos šimtmetį esame kviečiami švęsti pakiliai, draugiškai ir iš visos širdies. Puoškime savo žemę, kurkime savo Tėvynę, darykime gerus ir gražius darbus, džiaukimės ir mažiau bambėkime. Juk mūsų meilė Tėvynei neužgesinama.

**Irena Varnienė, Lietuvos kaimo rašytojų sąjungos
Rokiškio skyriaus narė**

Jie myli Lietuvą...

Į mūsų širdis pasibeldė Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetis... Visoje Lietuvoje vyksta ir dar bus organizuojama labai daug prasmingų renginių. Dažnai iš mūsų lūpų skamba frazė: „Aš myliu Lietuvą...“ Papasakosiu tris trumpas istorijas apie žmones, kurie neišsisemiančiomis idėjomis, savo vidine šviesa myli Lietuvą. Jie uždega šviesą kitų širdyse, o pastarieji tuos spindulius dalina dar kitiems... Taip ir sklinda jų gerumo, išminties ir intelekto šviesa. Tą sklindančią šviesą ne kartą teko pajusti iš Vilniaus rokiškėnų klubo „Pragiedruliai“ pirmininko Algio Naručio širdies, šio klubo nario biologo, gamtos mokslų daktaro Algimanto Jakimavičiaus išminties ir Panevėžyje besidarbuojančio kunigo, poeto Justo Jasėno didžiulio noro tą šviesą įskiepyti jauniems žmonėms.

Dalyvavau Vilniaus rokiškėnų klubo „Pragiedruliai“ visuotiniame narių susirinkime. Visuomet žaviuosi šio klubo pirmininko, verslininko A. Naručio energija, idėjų gausa ir svarbiausia nuoširdžia meile savo gimtajam kraštui. Iš šio žmogaus liejasi naujų veiklų gairės, o svarbiausia, kad nė vienas gimtojo krašto žmogus nelieka jo

nepastebėtas. Atrodo tik suorganizavo vieną priemonę Vilniaus rokiškėnams, pakviesdamas kraštiečius iš Rokiškio ir vėl skrieja nauji kvietimai, vėl vyksta nauji renginiai įvairiose Vilniaus miesto vietose. Labai smagu, kad šis žmogus prasmingai rašo Lietuvos istoriją kilniais darbais, vis daugiau Rokiškio krašto žmonių įtraukdamas į kultūrinės ir švietėjiškas veiklas įvairiose erdvėse. Gera, jausti, kad iš renginiuose dalyvaujančių Vilniaus rokiškėnų klubo „Pragiedruliai“ narių širdžių sklinda nuoširdi meilė, o iš akių šiluma. Gera mums juos turėti...

Kraštietis biologas, gamtos mokslų daktaras A. Jakimavičius Rokiškio Juozo Tumo – Vaižganto gimnazijos „Romuvos“ padalinio bibliotekai padovanojo 1930, 1938 metų iliustruotą jaunesniųjų moksleivių mėnesinių žurnalų „Ateities spinduliai“ komplektą. Atidžiai perverčiau praeitimi dvelkiančius leidinius... Tuo laikotarpiu „Ateities spindulių“ redaktorius – leidėjas buvo kraštietis Juozas Keliuotis. Gerbiamas redaktorius šimtajame numeryje apžvelgia leidinio kelią ir bendradarbius. Tarp jų minimas Rokiškio krašto pedagogas, poetas Alfonsas Keliuotis, kituose leidinio numeriuose spausdinami ir kraštietės poetės Valerijos Inčiūraitės posmai. Didelę dalį periodinio leidinio publikuojamos medžiagos užima vaikų eiliuoti tekstai ir žinios iš rajono mokyklų. Iš Rokiškio mokyklų rašoma apie sportą, iš Kamajų mokyklos – apie mokslo metų baigimo šventę, pateikiama informacija apie tai, kuo gyvena besimokantys Salų žemės ūkio mokykloje. „Ateities spinduliai“ informuoja, kad Pandėlio mokiniai susibūrė į vyresniųjų angelaičių kuopelę, pavadintą „Šv. Kazimiero Karalaičio“ vardu.

Rokiškietė moksleivė pasirašiusi Svajonės vardu, „Ateities spindulių“ redakcijai pateikė žaismingą informaciją apie pirmos ir antros klasės moksleivių gyvenimą. Ji rašo: „Antrokėliai tai gyvuoja, o kai kur pasimuliuoja. Šiaip jau dirba išsijuosę – špargalkėlėm pasipuošę. Ir toliau jei šitaip bus, vyrai amžiais nepražūs. Tik šias dvi temas paminėjau: rašomasis bus ryto, o špargalka netvarkoj“. Tai tik keli akcentai iš minėtojo periodinių leidinių komplekto. Apžvelgiau tik su Rokiškio kraštu susijusį moksleivių gyvenimą. Kuriozinių situacijų moksleivių gyvenime netrūko ir tais laikais. „Ateities spinduliams“ rašė vaikai iš daugelio Lietuvos mokyklų. Kai kuriuose straipsniuose kraštietis Juozas Keliuotis net barė Rokiškio krašto mokyklų vaikus, kad jie neaktyviai rašo į spaudą.

Didžiulę knygų su autografais ir vertingų spaudinių kolekciją gimnazijos bibliotekai padovanojo kunigas, poetas, visuomenininkas J. Jasėnas. Kilnūs darbai tęsiasi. Vis naujos knygų siuntos plaukia į gimnazijos skaityklą, pradžiugindamos šios švietimo įstaigos bendruomenės narius ir užsukančius kolekcija pasidžiaugti svečius.

Vasario mėnesį gauti kun. J. Jasėno meno leidiniai: Eglės Čejauskaitės – Gintalės ir Viktorijos Daujotytės „Žemaitijos balsai ir daiktai: juvelyrika, mažoji plastika, eilėraščiai“, „Metalų skulptorius Jonas Žukas“, Violetos Palčinskaitės pjesių rinktinė „Aš vejuos vasarą“, iš serijos „Iš meilės lobyno“ knyga „Paulius Širvys“, Juozo Brazausko biografinė apybraiža „Juozo Keliuočio drama“, muziejininkės, rašytojos Aldonos Ruseckaitės romanas apie Vytautą Mačernį „Dūžtančios formos“, „Arkivyskupo Teofiliaus Matulionio metai“, rašytojo, dramaturgo Kazio Sajos knyga „Tuo taku ten“, Vytenio Povilo apmąstymai „Justino Marcikevičiaus laikas“ ir kiti leidiniai. Knygos su autorių autografais, paties kun. Justo Jasėno įrašais ir jo ekslibrio ženklai.

Šis mano tekstas – tai tik žymuo spaudoje apie tris žmones, kurie atlieka kilnius darbus Lietuvai. Iš jų niekuomet neišgirsi žodžių: pavargau, nebedarysiu, kam to reikia... Iš jų sklindanti šviesa, tikėjimas, dideli darbai – pati prasmingiausia dovana Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui. Didelė laimė mums, kad mes šiuos žmones turime, kad jie eina teisingu keliu...

Reda Kiselytė, „Liepsnelės“ redaktorė

Kodėl kartais stinga brandos

Kas atsitiko su gamta? Kodėl nebesulaukiame įprastų Lietuvai žiemų ir sniego? Kodėl tie kraštai, kur žiemų niekada nebūdavo, kenčia nuo pūgų ir speigų? Gal dėl to ne gamta kalta, o žmogaus veiksmai? Didysis Švietimo epochos poetas J.V. Getė sakė: „Gamta juokauti nemėgsta, ji visada teisinga, visada rimta, visada griežta, ji visuomet teisi. Klysta ir apsirinka tik žmonės“. Kodėl?

O iš kur įprotis šiukšlinti? Ši yda gamtos globaliai gal ir nekeičia, bet viskas prasideda nuo mažų dalykėlių. Vis neišeina iš galvos reportažas, paskelbtas Naujųjų metų rytą, kad Vilniaus širdyje, Katedros aikštėje, sausio pirmosios rytas aušo tikrame šiukšlyne. Nebuvę kur kojos pastatyti tarp butelių šukių, petardų liekanų, popierių... Per radiją girdėjau norą: „laukiu sniego, kad paslėptų šiukšles...“. Juk jų nemažai ir mūsų gatvėse, pakelėse, miškuose ar net palangėse. Pasilenkti ir paimti vėjo nešiojamą plastmasinį maišą, aišku, mums neleidžia „autoritetas“. (Ne aš numečiau...) Prisimenu ir vaizdus iš Sporto mokyklos salės, kai baigiasi krepšinio varžybos, kiek po kojomis saulėgražų lukštų, skardinių ar net butelių. Rodos, užkasti buvo susirinkę sporto

Nukelta į 4 psl.

Vasaris

1K 1 Kar 2,1- 4.10-12; Mk 6,7-13
2P Mal3,1- 4; Žyd 2, 14 -18; Lk 2,22 -32,. (33 - 40)
3Š 1 Kar 3,4 -13; Mk 6,30-34

4 S V EILINIS SEKMADIENIS

Job 7,1- 4.67; 1 Kor 9,16 -19.22-23; Mk1,29-39.
5 P 1 Kar 8,1-7.9 -13; Mk 6,53-56.
6 A 1Kar 8,22-23. 27-30; Mk 7,1-13.
7 T 1 Kar10,1-10; Mk 7,14 -23.
8 K 1 Kar 1,4 -13;Mk 7,24 -30
9 P 1 Kar 11,29 -32; 12,19; Mk 7,31-37.
10 Š 1 Kar 12,26 -32; 13,33-34; Mk 8,1-10.

11 S VI EILINIS SEKMADIENIS

Kun 13,1-2.45 - 46; 1 Kor 10,31-11,1;Mk 1,40-45
12 P Jok 1,1-11; Mk 8,11-13.
13 A Jok 1,12 -18; Mk 8,14 -21.

14 T JI 2,12-18; 2 Kor 5,20-6,2; Mt6,1-6.16 -18
15 K Įst 30,15-20; Lk 9,22 -25
16 P Iz 58,1-9a; Mt 9,14-15
17 Š Iz 58,9b-14; Lk 5,27-32

18 S I GAVĖNIO SEKMADIENIS

Pr 9,8-15; 1 Pt 3,18 -22; Mk 1,12-15
19 P Kun 19,12.11-18; Mt 25,31-46
20 A Iz 55,10-1; Mt 6,7-15
21 T Jon 3,1-10; Lk 11,29-32
22 K 1 Pt 5,1-4; mt16,13-19
23 P Ez 18,21-28; Mt 5,20-26
24 Š Įst 26,16-19; Mt 5,43-48.

25 S II GAVĖNIO SEKMADIENIS

Per 22,1-2.9a.0-13.15-18; Rom8,31b-34; Mk 9,2-10
26 P Dan9,4b -10; Lk 6,3638

27 A Iz 1,10.16 -20; MTT 23,1-12

28 T Jer 18,18-20, Lk 20,17-28.

Atkelta iš 3 psl.

Kodėl kartais stinga brandos

aistruoliai, o ne varžybų stebėti. O ir dažno krepšininko rankose po varžybų skardinė ar cigaretė. Liūdna, kad ten jaunimas. Kokį skurdą liudija toks elgesys? Gal kaip Emanuelis Šmitas rašė: „ Jei matai šiukšliadėžes, bet nematai šiukšlių, vadinasi, čia gyvena turtingi žmonės. Jei matai šiukšles greta šiukšliadėžių, vadinasi, tai turistų lankoma vieta. Jei matai šiukšles be šiukšliadėžių, vadinasi, čia gyvena skurdžiai. O jei žmonės gyvena šiukšlyne, vadinasi, jie tikri vargetos“. Gal tas įprotis tęsiasi nuo sovietinių laikų, kai, pavyzdžiui, laiptinių tvarka valdiškame name ir kooperatiniame skyrėsi kaip diena ir naktis.

LKDŽ aiškinama, kad žodis „ šiukšlė“ turi dvi reikšmes. Viena reiškia smulkią atmatą (Sušluok šiukšles.), o kita – niekam tikusį žmogų. Kas jis? Kodėl jis tampa niekam tikusiu? Kada? Kur ta riba? Gal kai neberanda laiko šeimai, vaikams, tarpusavio bendravimui, nebeatskiria gėrio nuo blogio? (Kas čia bus blogo, jei teisiu kitą, pavydėsiu, truputį apgausiu, lankysiu „Kazino“, išgersiu, girtas vairuosiu, paliksiu kūdikį gyvybės langelyje ar kitur, nesistengsiu užsidirbti (neapsimoka), o būsiu prašeiva, laukiančiu pašalpos, viską neigsiu, keiksiu, kaltinsiu... Bet žmogaus skirtis – dirbti, statyti, kurti, turėti valios ir optimizmo, nenuleisti rankų, mylėti ir melstis. Juk pats Dievas mus kviečia turtėti dvasia, tikėjimu, jausti atsakomybę.

Mylėti gyvenimą, savo šalį, jausti atsakomybę už savo poelgius, veiksmus mus įpareigoja ir Lietuvos šimtmetis. Ir kelias į laisvę tęsėsi šimtmečius. Juk tik laisvos tautos žmonės yra apsišvietę ir norintys mokytis , turintys savo teisę ir įstatymus, jaučiantys atsakomybę už savo šeimą ir šalį, gyvenanę santarvėje ir besidžiaugią esą lietuviais. Ir didžiuotis savo tauta, istorija yra dėl ko – ne vien tik nuo senųjų laikų, bet ir paskutinių šimtmečių. Paskutinį pusmetį per Lietuvos televiziją rodoma daug laidų, puikių filmų apie iškilias istorines asmenybes, partizanų kovas už Lietuvos laisvę, jų drąsą, išmintį, ryžtą ir atsakomybę... Tik mane stebina vienas dalykas – kiek paklausiu jaunų žmonių, ar jūs matėte, ar kas pasiūlė pažiūrėti tas laidas, filmus, visi atsako – ne. Gal ne tuos užkalbinu?

Šventės, jubiliejai, sukaktys praeina, o gyvenimas tęsiasi toliau. Ir gyventi, kaip mylėti, mokomės visą gyvenimą. Būkime žmonės ir savo Lietuvos šeiminkai. O mylėti Tėvynę, jos istoriją, gamtą, vienam kitą, gerbti tautos tradicijas ir meną mokė ir patriarchas Vincas Kudirka. Pareigingumas ir atsakomybė yra kiekvienos brandžios asmenybės bruožas.

Irena Varnienė, Lietuvos kaimo rašytojų sąjungos
Rokiškio skyriaus narė

Rašykite, siūlykite, diskutuokite. Visada laukiame Jūsų laiškų!

Tiražas 100 vnt. Leidinį parengė „Liepsnelės“ redakcija, el. paštas: suliepsnele@yahoo.com